

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Halme, Panu

Title: Luonnonsuojelubiologi ja kestävyyspuhe

Year: 2017

Version:

Please cite the original version:

Halme, P. (2017, 2.2.2017). Luonnonsuojelubiologi ja kestävyyspuhe. Tiedeblogi.
<https://www.jyu.fi/blogit/tiedeblogi/halme>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Panu Halme: Luonnonsuojelubiologi ja kestävyyspuhe

Panu Halme, kuvaaja Petteri Kivimäki

Eri tieteenalat ovat eri asemassa suhteessa siihen, mitä pidetään puolueettomana tutkijalausuntona ja mikä tuomitaan puolueelliseksi mielipiteeksi. Oma tieteenalani, luonnonsuojelubiologia, erottui omaksi alakseen vasta noin 30 vuotta sitten. Ala pyrkii usein ratkomaan ongelmia, joissa on vastakkain hyvinkin suuria lyhyen aikavälin taloudellisia hyötyjä ja pitkän aikavälin aineettomia tai vaikeasti mitattavia etuja.

Voimakas ristiriita johtaa usein kärjistyneisiin asenteisiin sekä asioiden ja ihmisten vastakkainasetteluun. Tutkija joutuu tässä tilanteessa pitämään kielensä millintarkasti keskellä suuta ja nojaamaan tiukasti faktoihin.

Viime aikoina tapetille nousseen biotalouspuheen keskiössä on ”kestävyys”. Ongelmana on, että vaikka periaatteessa on olemassa yksi globaali määritelmä kestäväälle kehitykselle, se koostuu useista osa-alueista, joista jokaista voi mitata monilla mittareilla. Etujärjestöjen ja median edustajat valitsevatkin usein tarkoitukseensa parhaiten sopivan kestävyuden mittarin. Keskustelu esimerkiksi metsiin pohjaavan biotalouden kestävyydestä on vaikeaa, jos yksi puhuu metsäpinta-alan muutoksista ja toinen metsälajien uhanalaistumisesta, mutta silti molemmat väittävät puhuvansa kestävyydestä.

Sinkoilevien mielipiteiden keskellä tutkijan on ensiarvoisen tärkeää perustella omat näkökulmansa. Jos tutkija esittää lausunnossaan argumentteja tiukkojen ekologisten kestävyyskriteerien mukaisesti, hänet tuomitaan joillakin foorumeilla ”ituhipiksi joka tuhoaa orastavan talouskasvun”. Jos hän taas korostaa väljempää kriteerejä, hän ”aiheuttaa piittaamattomasti sukupuuttoaalton”.

Koska YK ja sen mukana Suomi on jo päättänyt kriteerinsä kestäväälle kehitykselle, luonnonsuojelubiologian tutkija voi onneksi nojata niihin ja selvittää, toteutuuko kestävyys niillä mitattuna. Biotalous ekologisen kestävyuden osalta voidaan esimerkiksi lukea valtioneuvoston allekirjoittamasta biodiversiteettistrategiasta aiheita koskevat tavoitteet ja tutkia, ollaanko ne saavuttamassa. Kyseisessä paperissa lausutaan esimerkiksi:

”Tavoite 12. Uhanalaisten lajien häviäminen Suomesta on estetty, uhanalaisimpien lajien suojelun tasoa on parannettu ja uhanalaistumiskehitys on pysäytetty.”

Tutkimusryhmämme sai juuri maa- ja metsätalousministeriöltä merkittävän rahoituspäätöksen aiheita koskevaan tutkimukseen. Yhteistyössä Metsä Groupin, Suomen Metsäkeskuksen ja Jyväskylän

kaupungin kanssa selvitämme, miten voisimme tehdä erityisen arvokkaiden metsäelinympäristöjen läheisyydessä hakkuita niin, että yllä oleva kestävyyskriteeri voitaisiin kohdata mahdollisimman pienin taloudellisin menetyksin. Analysoimalla erilaisten hakkuiden vaikutuksia valtioneuvoston asettamiin kestävyyskriteereihin tuotamme läpinäkyvän tieteellisen argumentin: hakkuiden kestävyuden yläraja on se taso, joka ei vielä hävitä uhanalaisia lajeja.

Panu Halme, luonnonsuojelubiologian dosentti 2.2.2017

URN:NBN:fi:ju-201702021344